

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 14/2018-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. januára 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Nové Zámky č. k. 15 Er 723/2004-290 z 13. septembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED], odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) bola 23. novembra 2017 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) č. k. 15 Er 723/2004-290 z 13. septembra 2017 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“).

2. Zo sťažnosti vyplýva, že 16. decembra 2004 sa začalo exekučné konanie vedené na okresnom súde pod sp. zn. 15 Er 723/2004 v neprospech sťažovateľa ako povinného.

Dňa 15. mája 2017 bolo sťažovateľovi doručené upovedomenie súdneho exekútora JUDr. Ing. Jozefa Štoreka sp. zn. EX 791/2004 z 5. mája 2017 o (ďalších) trovách exekúcie spolu vo výške 145,30 eur.

Dňa 18. mája 2017 podal sťažovateľ na poštovú prepravu námietky proti (ďalším) trovám exekúcie č. 05/Ke/O/02-18 z 18. mája 2017. Na poštovom podacom lístku je vyznačená adresa súdneho exekútora, číslo odosielanej listiny č. 05/Ke/O/02-18, dátum podania zásielky 18. máj 2017 a podacie číslo RE957410926SK. Z listu Slovenskej pošty, a. s., č. I-P00000-17-04414 z 8. novembra 2017 vyplýva, že zásielka č. RE957410926SK adresovaná súdnemu exekútorovi JUDr. Ing. Jozefovi Štorekovi bola dodaná 19. mája 2017. Rovnaký dátum prijatia je vyznačený na príjmovej prezenčnej pečiatke súdneho exekútora.

Okresný súd vyzval súdneho exekútora na doručenie poštovej obálky, ktorou sťažovateľ podal na poštovú prepravu námietky proti ďalším trovám exekúcie. Súdny exekútor najprv listom č. k. EX 791/2007-21 z 26. júna 2017 okresnému súdu oznámil, že poštovú obálku nevie zaslať, keďže 16. júna 2017 sa sťažovateľ dostavil na exekútorský úrad, kde podal námietky osobne. Na základe v poradí ďalšej výzvy okresného súdu č. k. 15 Er 723/2004-286 z 24. júla 2017 zaslal súdny exekútor opravu predchádzajúcej odpovede, v ktorej uviedol, že poštovú obálku nevie okresnému súdu predložiť, keďže 19. mája 2017 sa sťažovateľ dostavil na exekútorský úrad, kde osobne podal námietky proti ďalším trovám exekúcie.

Sťažovateľovi bolo 19. septembra 2017 doručené napadnuté uznesenie okresného súdu, ktorým jeho námietky proti upovedomeniu o ďalších trovách exekúcie zamietol z dôvodu, že sťažovateľ prevzal upovedomenie o ďalších trovách exekúcie 15. mája 2017 a námietky podal osobne v kancelárii súdneho exekútora 19. mája 2017, teda po zákonom ustanovenej trojdňovej lehote.

3. Napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažovateľ vytýka, že okresný súd ním zamietol námietky sťažovateľa proti ďalším trovám exekúcie z dôvodu, že mali byť podané oneskorene, pričom tieto oneskorene podané neboli, že v konaní, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, si súd vyžiadal dôkazy iba od súdneho exekútora a okresný súd neposkytol

sťažovateľovi dôkazy predložené súdnym exekútorom pre účely prípadného vyjadrenia sa sťažovateľa k nim, čím porušil zásadu rovnosti zbraní. Sťažovateľ napadnutému uzneseniu okresného súdu vytýka, že jeho odôvodnenie neobsahuje stanovisko sťažovateľa k dôkazom, ktoré predložil súdny exekútor. V tejto súvislosti sťažovateľ uviedol: „Okresný súd Nové Zámky pred vydaním uznesenia vôbec neposkytol sťažovateľovi možnosť, aby sa k dôkazom č. 10 a 12 o dátume a spôsobe doručenia námietok sťažovateľa proti ďalším trovám exekúcie obstaraným súdom od súdneho exekútora (ďalej len „dôkazy exekútora“) vyjadril. Ak by tak bol býval urobil, sťažovateľ by bol mal možnosť predložiť súdu svoj dôkaz v podobe poštového podacieho lístka zo dňa 18.5.2017 (dôkaz č. 4). Týmto dôkazom mohol sťažovateľ vyvrátiť tvrdenie súdneho exekútora o tom, že námietky proti ďalším trovám exekúcie podal sťažovateľ – povinný osobne v kancelárii súdneho exekútora dňa 19.5.2017, teda neskoro. Tým by bol mohol sťažovateľ zabrániť vydaniu (zamietavého) uznesenia a dosiahnuť vecné prejednanie jeho námietok proti ďalším trovám exekúcie a meritórne rozhodnutie o nich.“ Napokon sťažovateľ namieta, že okresný súd rozhodol o veci, ktorá nepatrí do právomoci súdu. Uvedenú vadu konania vidí sťažovateľ v tom, že okresný súd vo výroku napadnutého uznesenia uviedol, že „Súd námietky povinného proti upovedomeniu o ďalších trovách exekúcie zamietá.“. Sťažovateľ uvádza, že z § 202 ods. 2 prvej a druhej vety Exekučného poriadku účinného do 31. októbra 2013 vyplýva, že zákon priznáva súdu právomoc na rozhodovanie o námietkach proti „ďalším trovám exekúcie“, a nie o námietkach proti „upovedomeniu o ďalších trovách exekúcie“. Keďže sťažovateľovi nebolo do dnešného dňa doručené opravné uznesenie, ktorým by bola zrejmá nesprávnosť vo výroku uznesenia opravená, nemá podľa sťažovateľa napadnuté uznesenie okresného súdu oporu v zákone.

4. Na základe týchto skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol, že napadnutým uznesením okresného súdu boli porušené základné práva sťažovateľa „na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy“, a priznal sťažovateľovi náhradu trov konania.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp.

nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

9. Podstatu predloženej ústavnej sťažnosti tvorí námietka sťažovateľa, že okresný súd na základe nesprávne a nedostatočne zisteného skutkového stavu dospel k nesprávnemu záveru o tom, že námietky sťažovateľa proti ďalším trovám exekúcie boli podané oneskorene. Zo sťažnosti a z k nej priloženej dokumentácie tiež vyplýva, že konanie, v súvislosti s ktorým sa sťažovateľ uchádza o ústavnú ochranu, sa týka sumy vo výške 145,30 € (z titulu ďalších trov exekúcie).

10. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Pokiaľ ide o medze zasahovania ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ústavnému súdu neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov či právneho posúdenia vecí všeobecnými súdmi, pretože nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonosti (obdobne napr. II. ÚS 1/95, II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08). Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým prislúcha interpretácia zákonov. Podľa konštantnej judikatúry sa úloha ústavného súdu obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo záväznou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa tak môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli do takej miery zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, že by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07).

11. V zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu platí, že rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi patrí v zásade do výlučnej kompetencie týchto súdov,

pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania. Ústavný súd preto iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania. Problematika súvisiaca s konaním a rozhodovaním o náhrade trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade, ak by vo veci konajúci všeobecný súd extrémne vybočil z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť v zásade len na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (I. ÚS 5/2011). Vychádzajúc z uvedených ústavne relevantných úvah ústavný súd pristúpil k prieskumu podanej ústavnej sťažnosti pri jej predbežnom prerokovaní.

12. Vzhľadom na hodnotu sporu pred okresným súdom (pozri bod 2) ide o prípad posudzovaný ako tzv. bagateľná vec, kde vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadov už samotný predmet sporov v predmetných konaniach zakladá z hľadiska doterajšej judikatúry ústavného súdu (porovnaj najmä IV. ÚS 358/08, ako aj IV. ÚS 340/2014, III. ÚS 529/2014, II. ÚS 468/2015, II. ÚS 357/2015) dôvod na odmietnutie sťažnosti pri jej predbežnom prerokovaní z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Ústavný súd už viackrát vyslovil právny názor, podľa ktorého ak Občiansky súdny poriadok v § 238 ods. 5 upravuje, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustné vo veciach, v ktorých je napadnuté právoplatné rozhodnutie neprevyšujúce trojnásobok minimálnej mzdy, táto skutočnosť predstavuje vo sfére všeobecného súdnictva zákonný dôvod na odmietnutie dovolania z dôvodu neprípustnosti vzhľadom na to, že ide o sumu bagateľnú (pozri napr. IV. ÚS 358/08 alebo IV. ÚS 717/2013), ktorá vylučuje u bagateľných vecí prieskum rozhodnutí vydaných všeobecnými súdmi, a bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý aj do roviny ústavného súdnictva (IV. ÚS 431/2012). Uvedený právny názor je aktuálny aj za účinnosti novej právnej úpravy, ktorá za tzv. bagateľnú vec pre dovolací prieskum považuje spory vo veciach, kde napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy [§ 422 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku]. Aj preto ústavný súd v prípadoch, keď sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej moci, v ktorom ide zjavne o bagateľnú sumu, poskytuje ústavnoprávnu ochranu sťažovateľom len v celkom výnimočných prípadoch, ak sťažnosť signalizuje, že došlo

k zásahu do základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu [intenzite (IV. ÚS 414/2010, IV. ÚS 79/2011, IV. ÚS 251/2011)]. Vo veci sťažovateľa o takýto výnimočný prípad podľa názoru ústavného súdu celkom zjavne nejde.

13. Vychádzajúc zo skutočnosti, že sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha ústavnej ochrany v spore o sumu, ktorá je zjavne bagateľná (pozri bod 2), ústavný súd na základe dosiaľ uvedeného pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že vo veci sťažovateľa nie sú podľa jeho doterajšej judikatúry splnené podmienky na poskytnutie ústavnej ochrany, a preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (obdobne II. ÚS 804/2015).

14. Nad rámec ústavný súd uvádza, že formulácia petitu sťažnosti vykonaná sťažovateľom (advokátom) nezodpovedá čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, keď sťažovateľ žiada iba vysloviť porušenie označených práv napadnutým uznesením okresného súdu, toto však nežiada ani zrušiť a ani nenavrhuje, aby ústavný súd po zrušení uznesenia okresného súdu mu vec vrátil na ďalšie konanie.

Ústavný súd pripomína, že je viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

Z uvedeného dôvodu tak prichádza do úvahy odmietnutie sťažnosti sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. januára 2018